

Miljø- og
Fødevarerministeriet

godt

Forsøg med forskellige vårbygssortsblandinger.

Bland dig til mere robuste afgrøder

Konklusion

Arbejdet med sortsblandinger i vårbyg har vist, at man med den rette kombination af sorter og ved at udnytte diversiteten i sortenes rod- og skudvækst kan opnå forbedringer i evnen til at konkurrere mod ukrudt og i udbytte.

En vejledning til sammensætning af sortsblandinger er under udarbejdelse som hjælp til dig, der vil lave dine egne blandinger.

Synergi: Ved at sammensætte de rigtige "makkere" i en sortsblanding kan der opnås synergi i forhold til ukrudtskonkurrence, næringsstofoptag og udbytter.

Af Tove Mariegaard Pedersen, Seges

Røddernes dybde og vækstform, planternes højde, bladernes vækstform og tidlige dækning af jorden er nogle af de egenskaber, som har betydning for sorterens ukrudtskonkurrence og næringsstofoptag.

Kendskab til sorterens egenskaber giver mulighed for at sammensætte blandinger, hvor sorterne komplementerer hinanden, så de forskellige lag i rodzonen udnyttes

optimalt til optag af vand og næringsstoffer. På samme måde kan forskelle i bladernes vækstform og plantehøjden bruges til at udnytte lyset optimalt og dække effektivt af for ukrudtet.

Afprøvning af nye blandinger

Igennem en fire-årig periode er der arbejdet med at undersøge en række sorter og blandinger for forskelle i vækst både over jorden og under jorden.

I 2016 blev der afprøvet en række sortsblandinger i de økologiske sortsforsøg. Blandingerne var sammensat med henblik på at forbedre ukrudtskonkurrenceevne og næringsstofoptag. De fleste blandinger gav højere udbytter og næringsstofoptag og lavere ukrudtsmængde sammenlignet med gennemsnittet af sorterne, når de blev dyrket i renbestand. Men i forhold til referenceblandingen lå de nye sortsblandinger generelt udbyttmæssigt lavere. I 2017 blev der lavet en opgradering af blandingerne med mere højtydende sorter.

I 2017 er der afprøvet seks sortsblandinger i de økologiske sortsforsøg, se boks. Udbytterne i forsøgene ligger i gennemsnit af tre forsøg på forholdstal 100 til 106 sammenlignet med referenceblandingen, som ligger med et udbytte på 44 hkg pr. ha. Når man sammenligner udbyttet i blandingerne med gennemsnittet af de sorter, som indgår i blandingen, har alle blandingerne klaret sig lige så godt som gennemsnittet eller lidt bedre.

Bedre konkurrenceevne

Ser man på ukrudtsbiomasse og ukrudtsdækning af jorden før skridning har blanding 4 og 6 ligget med en lavere mængde ukrudt i forhold til gennemsnittet af de sorter, der indgår i blandingerne. Det tyder altså på, at der i disse blandinger er opnået en positiv synergi i forhold til ukrudtskonkurrenceevnen.

Samtidig er blanding 6 den blanding, der har den laveste mængde ukrudt ved skridning.

Ser man på ukrudtsdækningen før høst, er det blanding 3 og blanding 6, der ligger lavest i forhold til gennemsnittet af de sorter, der indgår i blandingen. Blanding 3 har den laveste ukrudtsdækning før høst af de afprøvede blandinger. Der er ikke opnået synergi i alle blandinger.

Blanding 6 er sammensat med det mål at opnå en maksimal forskellighed over et bredt udsnit af rod- og skudkaraktertræk. For eksempel plantehøjde midt i sæsonen, bladareal, bladenes oprethed, rodvægt i forskellige jordlag m.fl.

Blanding 4 er sammensat af

Blandinger:

Quench, KWS Irina, Fairytale, Evergreen

Dragoon, Thermus, Fairytale, Evergreen

Dragoon, DZ 11013, Fairytale, Evergreen

Thermus, Laurikka, Flair, Evergreen

Dragoon, Invictus, Thermus

Dragoon, Laurikka, Thermus, Fairytale

højtydende sorter uden hensyntagen til andre egenskaber.

I blanding 3 indgår den høje sort DZ 11013, som er en tysk sort forædlet til økologi. Den har en god konkurrenceevne over for ukrudt både tidligt og sent i vækstsæsonen og er forædlet til at vokse ved lavt næringsstofniveau. Dyrket i renbestand har den især i ét forsøg været ramt af lejesæd, men i mindre grad i blandingen.

Data for næringsstofoptag er endnu ikke klar, men der var positive resultater for blandingerne i 2016.

Lav dine egne blandinger

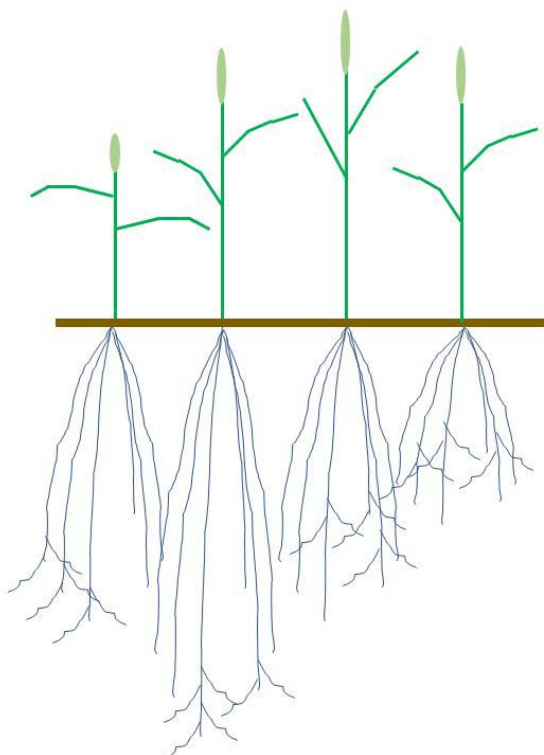
Et foreløbigt bud på en interessant sortsblending er blanding 6, som har en god kombination af udbytte og ukrudtskonkurrence.

Blanding 3 kan være interessant som et bud på en sortsblending til marker med lavt næringsstofniveau, og hvor der samtidig er behov for ekstra fokus på ukrudtskonkurrence. Vær dog obs på, at resultaterne fra årets forsøg er foreløbige.

Målet med arbejdet er at lave nye sortsblandinger i vårbyg, som kan bringes i handlen, og lave en vejledning med retningslinjer til, hvordan man sammensætter sine egne sortsblandinger. De sortsblandinger, der er nævnt her, er ikke godkendt til handel, men kan man skaffe udsæd, kan man lave sine egne blandinger.

Hvis du vil vide mere, kan du på Økologikongressen 29.-30. november og på Plantekongressen 16.-17. januar høre mere om sortsblandingerne. Og der afholdes workshop på Vingstedcentret 11. december, hvor temaet vil være både sortsblandinger og artsblandinger i korn/bælgsæd. Endelige resultater fra årets forsøg bliver offentliggjort i Oversigt over Landsforsøgene, som udkommer i december.

Projektet MixBar er finansieret af midler fra GUDP-puljen og er et samarbejdsprojekt mellem Københavns Universitet, Økologisk Landsforening og Seges Økologi Innovation.

Røddernes dybde og vækstform, planternes højde, bladernes vækstform og tidlige dækning af jorden er nogle af de egenskaber, som har betydning for sorterens ukrudtskonkurrence og næringsstofoptag.